

RIKSDAGENS SVAR 133/2001 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om avbytarservice för lant- bruksföretagare

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare (RP 170/2001 rd).

Beredning i utskott

Social- och hälsovårdsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (ShUB 28/2001 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om avbytarservice för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 december 1996 om avbytarservice för lantbruksföretagare (1231/1996) 1 § 1 mom., 4 § 2 mom., 5 och 7 §, 16 § 2 mom., 25 §, 26 § 1 mom. 1 punkten, 27 §, 28 § 2 mom., 30 § 1 mom. och 36 § 1 punkten samt

fogas till lagen nya 7 a—7 h §, till 24 § ett nytt 2 mom. samt till lagen nya 27 a—27 c § och en ny 30 a § som följer:

1 §

Lagens syfte och tillämpningsområde

Syftet med denna lag är att för lantbruksföretagare trygga rätten att hålla semester samt att erhålla vikariehjälp för den tid under vilken han eller hon är i behov av vikariehjälp så som bestäms i 5 §. Syftet med denna lag är dessutom att främja lantbruksföretagares möjlighet att anlita avgiftsbelagd avbytarhjälp.

4 §

Lantbruksföretagare som har rätt till semester

— — — — —
Utan hinder av 1 mom. har en lantbruksföretagare inte rätt till semester

1) under det kalenderår under vilket företagarens skyldighet att uppta i 3 § 1 mom. 1 punkten avsedd försäkring börjar, med undantag för den semesterrätt som lantbruksföretagare i samma lantbruksföretag inte har tagit ut under kalenderåret i fråga,

2) under den tid företagaren får rehabiliteringsstöd som motsvarar full invalidpension, och inte heller

3) efter det kalenderår under vilket företagaren har fyllt 65 år.

5 §

Lantbruksföretagare som har rätt till vikariehjälp

Rätt till vikariehjälp har en lantbruksföretagare som då behovet av vikariehjälp börjar med en betydande arbetsinsats sörjt och svarat för de göromål som regelbundet hör till skötseln av lantbruksföretaget och som av en i 7 eller 7 a—7 f § avsedd tillfällig orsak inte har möjlighet att utan vikariehjälp sköta de nödvändiga göromål som hör till skötseln av lantbruksföretaget. Då behovet av vikariehjälp uppskattas beaktas förhållandena i lantbruksföretaget i sin helhet samt möjligheterna att genom interna arrangemang inom företaget sköta göromålen.

7 §

Vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga som föranletts av sjukdom eller olycksfall

1) för högst sju dagar utan läkarintyg, samt

2) på grundval av läkarintyg för högst den tid som arbetsoförmågan enligt intyget varar.

En lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp för högst 300 dagar på grundval av arbetsoförmåga som enligt läkarintyg fortgått oavbrutet eller med små avbrott, förutom om företagaren inom denna tid har anhängiggjort en ansökan om invalidpension eller om det är uppenbart att behovet av vikariehjälp upphör innan vikariehjälp har fortgått i 365 dagar.

En lantbruksföretagares rätt till vikariehjälp upphör när företagaren får besked om pensions-

anstaltens beslut om att han eller hon har beviljats invalidpension tills vidare.

När invalidpension beviljas som rehabiliteringsstöd, har lantbruksföretagaren rätt till vikariehjälp, om det är sannolikt att han eller hon senare förmår fortsätta sitt arbete som lantbruksföretagare i de uppgifter för vilka vikariehjälp senast har lämnats. För meddelande av beslut om vikariehjälp ger pensionsanstalten ett utlåtande till den lokala enheten om huruvida det är sannolikt att lantbruksföretagaren senare förmår fortsätta sitt arbete så som avses ovan. Utlåtandet är bindande för den lokala enheten när den beslutar om lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp. Lantbruksföretagarens rätt till vikariehjälp i det fall som avses i detta moment fortgår högst tills rehabiliteringsstöd betalas ut.

En lantbruksföretagare vars ansökan om invalidpension har avslagits har rätt att få vikariehjälp mot i 28 § 2 mom. avsedd avgift tills hans eller hennes rätt till invalidpension har avgjorts genom en lagakraftvunnen dom.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får delge en i 10 § nämnd lokal enhet sitt beslut i ett invalidpensionsärende, om det vid behandlingen av pensionsansökan framgår att lantbruksföretagaren fått vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga.

7 a §

Vikariehjälp på grund av rehabilitering och verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp

1) på grund av rehabilitering för högst den tid som rehabilitering enligt läkarordination eller lag varar, om inte något annat följer av 7 § 4 mom., samt

2) för att kunna delta i av företagshälsovården planerad verksamhet som avser att bevara arbetsförmågan, för högst den tid som den planliga verksamheten varar.

7 b §

Vikariehjälp på grund av vård av sjukt barn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av

1) att ett barn som inte har fyllt 10 år insjuknat, för högst sju dagar, samt

2) vård eller på lag grundad rehabilitering av ett sjukt barn som inte har fyllt 16 år vid en verksamhetsenhet för sjukvård som avses i lagen om specialiserad sjukvård (1062/1989), för högst den tid som specialvårdspenning betalas till lantbruksföretagaren enligt sjukförsäkringslagen (364/1963).

7 c §

Vikariehjälp på grund av graviditet och förlossning, faderskapsledighet samt vård av adoptivbarn

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av

1) graviditet och förlossning, för högst den tid lantbruksföretagaren har rätt till moderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen,

2) faderskapsledighet, för högst den tid lantbruksföretagaren har rätt till faderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen, samt

3) vård av adoptivbarn som inte har fyllt sex år, räknat från den tidpunkt då barnet tas för vård, för högst den tid föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen betalas till lantbruksföretagaren.

7 d §

Vikariehjälp på grund av vård av barn under tre år

En lantbruksföretagare som har rätt till semester har rätt att få vikariehjälp på grund av vård i hemmet av barn under tre år efter föräldrapenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen, för högst 100 dagar om året per barn och barnets båda föräldrar. Den maximala vikariehjälp som föreskrivs i denna paragraf kan fördelas mellan föräldrarna enligt deras önskemål.

7 e §

Vikariehjälp på grund av vuxenutbildning

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av deltagande i vuxenutbildning, för högst 15 dagar per kalenderår.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. har en lantbruksföretagare som är berättigad till studiepenning för lantbruksföretagare enligt statsrådets beslut om studiepenning för lantbruksföretagare (408/1997) eller vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000) rätt att få vikariehjälp på grund av deltagande i vuxenutbildning för högst den tid som en utbildning som stöds på det sätt som avses ovan varar.

7 f §

Vikariehjälp på andra grunder

En till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagare har rätt att få vikariehjälp på grund av

1) fullgörande av beväringstjänst eller civiltjänst, för högst den tid som anges i värnpliktslagen (452/1950) eller i civiltjänstlagen (1723/1991),

2) repetitionsövningar eller tjänstgöring som ersätter sådana, för högst den tid som tjänstgöringen varar,

3) anhörigs död och begravning, för en dag,

4) deltagande i ett möte för en producentorganisations riksomfattande eller internationella förtroendeorgan, för högst den tid som mötet jämte resor varar, samt

5) av annan tillfällig orsak som är jämförbar med i detta kapitel nämnda orsaker, för högst den tid för vilken det tillförlitligt har visats att vikariehjälp behövs.

7 g §

Vikariehjälp för lantbruksföretagare som fyllt 65 år

Utan hinder av vad som bestäms ovan i denna lag har en lantbruksföretagare som fyllt 65 år rätt till vikariehjälp endast om behovet av vika-

riehjälp har uppkommit innan lantbruksföretagaren har fyllt 65 år. Lantbruksföretagaren har då rätt att få vikariehjälp för högst 60 dagar under de sex månader som följer efter det att han eller hon har fyllt 65 år.

7 h §

Vikariehjälp på grund av organisering av företagsverksamheten

Utan hinder av vad som bestäms på något annat ställe i denna lag lämnas vikariehjälp på grund av arrangemang som krävs för fortsatt företagsverksamhet eller avslutande av företagsverksamhet då en lantbruksföretagare som har rätt till vikariehjälp har beviljats invalidpension tills vidare eller då behovet av vikariehjälp beror på en till vikariehjälp berättigad lantbruksföretagares död.

I de fall som avses i 1 mom. lämnas vikariehjälp för högst 60 dagar under de sex månader som följer efter delfåendet av beslutet om invalidpension eller efter dödsfallet.

16 §

Avbytaruppgifternas omfattning samt avgiftsbelagd avbytarhjälp

På en till semester berättigad lantbruksföretagares begäran kan den lokala enheten anvisa en lantbruksavbytare som regelbundet utför avbytararbete eller en i 15 § 1 mom. 2 punkten avsedd lantbruksavbytare även för andra uppgifter än sådana som avses i denna lag mot i 28 § 1 mom. föreskriven avgift för högst 120 timmar per till semester berättigad lantbruksföretagare per kalenderår, om detta inte äventyrar ordnande av den service som avses i 14 §.

24 §

Lantbruksföretagares skyldighet att själv ordna sin avbyttjänst

En lantbruksföretagare enligt 1 mom. kan också för sig själv ordna avgiftsbelagd avbyttjänst som motsvarar service enligt 16 § 2 mom.

25 §

Avbytare som lantbruksföretagaren själv anskaffat

En person som är anställd hos ett företag eller en sammanslutning som tillhandahåller avbyttjänst eller en självständig yrkesutövare kan vara sådan avbytare som lantbruksföretagaren själv har anskaffat. För avbyttjänst på grund av semester och avbyttjänst i form av vikariehjälp kan lantbruksföretagaren också anställa en avbytare i arbetsavtalsförhållande, dock inte en person som i egenskap av till semester berättigad arbetar tillsammans med lantbruksföretagaren på samma lägenhet.

26 §

Ersättning för avbyttjänst som lantbruksföretagaren själv ordnat

En lantbruksföretagare har rätt att på ansökan få ersättning för de kostnader som orsakas av avbyttjänst som företagaren själv har ordnat förutsatt att han eller hon för tiden för avbyttjänsten har frigjort sig från sin i 8 § avsedda uppgiftsandel. Ersättningens storlek per i 8 § avsedd avbyttimme är

1) den högsta grundlönen enligt det allmänna kommunala tjänste- och kollektivavtalet för en avbytare med månadslön, multiplicerad med 2,1, om avbytare är anställd hos ett företag eller en sammanslutning som tillhandahåller avbyttjänstservice eller är verksam som självständig yrkesutövare, samt

27 §

Avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs hos den som får servicen en timavgift som inte får överstiga kostnaderna för tillhandahållandet av servicen. Timavgiften är en euro per timme avbyttjänst ökad med ett belopp som fås genom att arbetsinkomsten enligt lagen om pension för lantbruksföretagare för den som får vikariehjälp divideras med 5 000, om inte något annat bestäms nedan i denna lag. Avgiften bestäms enligt den arbetsinkomst som gällde för den som får vikariehjälp den första dagen under det år då vikariehjälpen inleds. Om sådan arbetsinkomst saknas, bestäms avgiften enligt den indexförhöjda arbetsinkomst som senast gällde för den som får vikariehjälp. Om den som får vikariehjälp inte har haft någon försäkring enligt lagen om pension för lantbruksföretagare, skall den årliga arbetsinkomst för en ny företagare som i tillämpliga delar uppskattats enligt grunderna i nämnda lag läggas till grund för avgiften.

27 a §

Förhöjd avgift för vikariehjälp

För vikariehjälp uppbärs en avgift enligt 27 § förhöjd med 50 procent

1) om den som får vikariehjälp är berättigad till löneförmåner på grundval av anställnings- eller tjänsteförhållande eller har en gällande försäkring enligt lagen om pension för företagare (468/1969) då vikariehjälpen inleds, samt

2) när vikariehjälp lämnas med stöd av 7 d § eller 7 e § 2 mom.

27 b §

Avgift för vikariehjälp motsvarande avgiften för avgiftsbelagd avbyttjänst

För vikariehjälp uppbärs en timavgift som bestäms enligt 28 § 1 mom. till den del vikariehjälp på grund av arbetsoförmåga pågår i mer än 90 dagar och om den som får vikariehjälp inte för samma tid är berättigad till dagpenning en-

ligt sjukförsäkringslagen eller en därmed jämförbar primär förmån eller rehabiliteringsstöd.

För vikariehjälp uppbärs en timavgift som bestäms enligt 28 § 1 mom. också i sådana fall då vikariehjälp lämnas med stöd av 7 f § 4 punkten eller 7 h §.

För vikariehjälp uppbärs en timavgift som bestäms enligt 28 § 2 mom. när vikariehjälp lämnas med stöd av 7 § 5 mom. Om den som får vikariehjälp beviljas invalidpension eller rehabiliteringsstöd med anledning av ett beslut som avses i nämnda bestämmelse, sänks avgiften enligt detta moment på yrkande av den som får vikariehjälp så att den motsvarar 27 §.

27 c §

Sänkt avgift för vikariehjälp

Om grunden för vikariehjälp är graviditet och förlossning, uppbärs för vikariehjälp under moderskapspenningsperioden enligt sjukförsäkringslagen den avgift som avses ovan i denna lag sänkt med 50 procent.

Den fastställda avgiften för vikariehjälp kan sänkas, om det finns anledning till detta med hänsyn till utkomstförutsättningarna för den som får vikariehjälp och dennes familj.

28 §

Avgifter för avgiftsbelagd avbyttjänst

— — — — —
För avbyttjänst enligt 16 § 3 mom. uppbärs hos den som anlitar avbyttjänst en avgift som motsvarar den högsta grundlönen enligt det allmänna kommunala tjänste- och kollektivavtalet för en avbyttare med månadslön, multiplicerad med 2,1.

30 §

Dröjsmålsränta samt indrivning utan dom eller utslag

Om en i 27, 27 a—27 c eller 28 § avsedd avgift eller i 29 § 1 eller 2 mom. avsedd ersättning inte har betalats på förfallodagen, får en årlig

dröjsmålsränta uppbäras från förfallodagen på de grunder som anges i 4 § 3 mom. räntelagen (633/1982). Den förfallodag som utgör grund för betalningen av dröjsmålsräntan kan infalla tidigast två veckor efter att den service som utgör grund för bestämmandet av avgiften har erhållits.

— — — — —

30 a §

Lantbruksföretagares ansvar för avgifter och ersättningar

En lantbruksföretagare svarar såsom för egen skuld för avgifterna och ersättningarna enligt denna lag för en i samma företag arbetande make eller medlem i familjeföretaget samt för den som lever tillsammans med lantbruksföretagaren under äktenskapsliknande förhållanden. Här avsett ansvar gäller dock inte en lantbruksföretagare som i ett företag han eller hon har bestämmanderätt i inte bedriver lantbruksföretagarverksamhet på grundval av ägande- eller arrenderätt. Idkas jordbruk enligt denna lag i form av en sammanslutning, svarar även sammanslutningen såsom för egen skuld för sina delägars avgifter

och ersättningar som grundar sig på denna verksamhet.

7 kap.

Kostnader

36 §

Avdrag på kostnader för avbytar-service

Såsom avdrag på kostnaderna enligt 35 § räknas

1) avgifter som uppbärs med stöd av 27, 27 a—27 c och 28 § samt ersättningar som uppbärs med stöd av 29 § 1 och 2 mom.,

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

På beslut som fattats innan lagen har trätt i kraft och som gäller beviljande av eller avgifter för vikariehjälp tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 6 november 2001